

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Кафедра теорії і методики фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри теорії і методики
фізичного виховання
Ю. В. Юрчишин

«26» серпня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ**

підготовки фахівців **другого (магістерського) рівня вищої освіти**

за освітньо-професійною програмою **Середня освіта (Фізична культура)**

спеціальності **014 Середня освіта (Фізична культура)**

галузі знань **01 Освіта / Педагогіка**

мова навчання **українська**

2024 -2025 навчальний рік

Робоча програма виробничої педагогічної практики в закладах освіти для студентів 2 курсу факультету фізичної культури ОС «магістр».

Розробники програми: Юрій ЮРЧИШИН, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, завідувач кафедри теорії і методики фізичного виховання,
Сергій ПОТАПЧУК, старший викладач кафедри теорії і методики фізичного виховання,
Вадим ГОРУН асистент кафедри теорії і методики фізичного виховання, вчитель фізичного виховання Кам'янець-Подільського ліцею №3,
Олена КЛЮС, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, старший викладач кафедри теорії і методики фізичного виховання,
Аліна БОДНАР кандидат педагогічних наук, доцент, старший викладач кафедри теорії і методики фізичного виховання
Наталія ПАНЧУК, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології освіти
Олена ДУТКО, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та менеджменту освіти
Світлана ПОЛІЩУК, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та управління навчальним закладом

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії і методики фізичного виховання

Протокол № 13 від «26» серпня 2024 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми

Юрій ЮРЧИШИН

ВСТУП

Робоча програма виробничої педагогічної практики в закладах освіти для студентів 2 курсу магістр, факультету фізичної культури, що навчаються з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Фізична культура) освітнього ступеня «магістр» на денній чи заочній формах навчання. Згідно навчального плану практика проводиться у 3 семестрі тривалістю 6 тижнів, на неї виділено 9 кредитів ЄКТС, що становить 270 годин. Робоча програма практики розроблена з метою організації та проведення студентами виробничої педагогічної практики в закладах освіти. Міністерства освіти і науки України в закладах фахової передвищої освіти. Виробнича педагогічна практика в закладах освіти студентів 2 курсу факультету фізичної культури проводиться на основі Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом МО України від 08.04.1993 р. за № 93, листів Міністерства освіти і науки України від 05.12.2003 р. за № 14/18.2-2097 «Про фахову (переддипломну) практику студентів вищих педагогічних закладів за місцем майбутнього працевлаштування» та від 07.02.2009 р. за № 1/9-93 «Про практичну підготовку студентів», Закону України «Про вищу освіту», Державних стандартів вищої освіти та інструктивно-нормативних документів про організацію і проведення практики студентів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Наскрізної програми практик факультету фізичної культури, навчального плану, графіку навчального процесу та з урахуванням положень «Методичних рекомендацій по складанню програм практики студентів вищих навчальних закладів України» у відповідно визначені терміни.

Виробнича педагогічна практика студентів 2 курсу може проходити на таких **базах практики:**

заклади фахової передвищої освіти.

У відповідності з потребами суспільства, вчитель фізичної культури повинен мати високий рівень професійної і практичної підготовленості, здійснювати навчання, виховання і розвиток учнів, забезпечувати умови для засвоєння ними змісту навчальних та оздоровчих програм і методик з фізичної культури на рівні вимог Державних стандартів в освіті України. Для цього він повинен досконало володіти предметом, проявляти ерудицію, постійно працювати над підвищенням власної педагогічної майстерності, своєї загальної культури. Формування цих якостей здійснюється у логічному взаємозв'язку глибокої теоретичної підготовки з основами наук гуманітарно-соціального спрямування та професійної орієнтації і вироблення на цій основі достатніх практичних навичок використання теоретичних знань у практичній діяльності.

Мета і завдання практики

База практики –заклади фахової передвищої освіти. Здобувачі вищої освіти можуть самостійно, за погодженням із кафедрою обирати місце проходження практики і пропонувати для укладання договору.

Цілі практики полягають у формуванні готовності до цілісного виконання комплексу функціональних обов'язків викладача фізичного виховання, серед яких: організація навчального процесу, проведення методичної, науково-дослідної та

виховної роботи, практичне застосування поглиблених фундаментальних знань з психолого-педагогічних та фахових дисциплін, набутих під час навчання в магістратурі; розвиток уміння самостійно розв'язувати навчально-виховні завдання, стимулювання потреби постійно підвищувати свою професійну компетентність, подальше програмування стратегії саморозвитку і самовдосконалення у ЗО.

Завдання практики:

- закріплення психолого-педагогічних і фахових знань, їх творче застосування у практичній діяльності викладача вищого навчального закладу;
- формування навичок творчого, науково-педагогічного та методичного пошуку, оволодіння ефективними інноваційними педагогічними та інформаційними технологіями; формами і методами, навчальної та науково-дослідної роботи;
- оволодіння методами і формами педагогічної діагностики, педагогічного прогнозування та планування навчально-виховного процесу ЗО;
- формування особистісних рис, соціально та професійно значущих якостей, світоглядної та громадянської позиції;
- створення умов для професійного росту магістрантів, оволодіння ними специфікою діяльності викладача фізичного виховання у ЗО;
- виконання магістрантами практичних навчально-виховних та науково-дослідницьких завдань; розвиток умінь аналізувати та оцінювати свою діяльність, а також корегувати її на основі рефлексії, піклуватися про професійне самовдосконалення;
- поглиблення розуміння сутності основних принципових позицій нової освітньої політики, що проводиться в державі та умов їх практичної реалізації в загальноосвітній школі.

Керівництво практикою: кафедра теорії і методики фізичного виховання, кафедра спорту і спортивних ігор, кафедра педагогіки та менеджменту освіти, кафедра психології освіти.

Під час проходження виробничої педагогічної практики в закладах освіти у здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня формуються загальні компетентності:

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Під час проходження виробничої педагогічної практики в закладах освіти у здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня формуються загальні компетентності:

Загальні компетентності :

ЗК 01 Здатність цінувати українську національну культуру, виявляти повагу до багатоманітності й мультикультурності суспільства, здатність забезпечити реалізацію зазначеного та до творчого самовиразу (культурна)

ЗК 03 Здатність свідомо та відповідально здійснювати професійну діяльність на засадах поваги до прав і свобод людини, громадянина та реалізувати свої права і обов'язки як громадянина (громадянська)

ЗК 04 Здатність генерувати нові ідеї, виявляти та розв'язувати проблеми у професійній діяльності, враховуючи положення академічної доброчесності й використовуючи адекватні методи дослідження (інноваційна)

ЗК 05 Здатність під час роботи в команді приймати ефективні управлінські рішення, мотивувати людей досягати визначеної мети (лідерська).

Спеціальні компетентності:

СК 01 Здатність враховувати особливості мовного середовища під час здійснення в закладі загальної середньої освіти професійної діяльності (мовно-комунікативна).

СК 02 Здатність формувати зміст різних форм фізичної культури дітей в закладі загальної середньої освіти відповідно до результатів науково-дослідної діяльності, проводити моніторинг необхідних характеристик дітей із використанням сучасних інформаційних технологій та оцінювати результати, враховуючи індивідуальні особливості (предметно-методична).

СК 03 Здатність до передачі навчального матеріалу, що стосується формування умінь, навичок у рухових діях із різних видів фізичної активності, формування знань у питаннях із фізичної культури в закладі загальної середньої освіти на засадах персоналізованого підходу (навчальна).

СК 04 Здатність реалізовувати педагогічні, медико-біологічні, інформаційні технології та самостійно розробляти методики різнобічного розвитку дітей в освітньому процесі з фізичної культури (розвивальна).

СК 06 Здатність визначати і враховувати під час реалізації різних форм фізичної культури психофізіологічні особливості дітей для посилення мотивації, формування позитивної самооцінки, я-ідентичності, ціннісного ставлення до власного здоров'я, здорового способу життя і (психологічна).

СК 07 Здатність виявляти шанобливе ставлення, цінувати особистість кожної дитини та забезпечувати їй можливість керувати власними емоційними станами за допомогою засобів і методів фізичної культури (емоційно-етична).

СК 08 Здатність до рівноправної дії і взаємодії з дітьми, залученими фахівцями при проведенні індивідуальних і групових занять з фізичної культури (педагогічного партнерства).

СК 10 Здатність надавати необхідну підтримку дітям із особливими освітніми потребами під час реалізації різних форм фізичної культури для забезпечення результативного ефекту (інклюзивна).

СК 16 Здатність критично оцінювати власну професійну діяльність та визначати шляхи, способи усунення наявних недоліків в організації, формуванні та реалізації змісту фізичної культури дітей у закладі загальної середньої освіти (рефлексивна).

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

ПРН 01 Здійснює комунікацію з дітьми, іншими учасниками освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти на засадах поціновування української національної культури, вияву поваги до багатоманітності й мультикультурності суспільства, творчого самовиразу.

ПРН 02 Здійснює міжособистісну взаємодію з представниками інших професійних груп різного рівня у вирішенні актуальних завдань фізичної культури дітей.

ПРН 03 Здійснює професійну діяльність свідомо та відповідально, поважаючи права і свободи кожної людини та реалізуючи свої права і обов'язки.

ПРН 05 Приймає під час командної діяльності з фізичної культури ефективні управлінські рішення, вміє мотивувати людей до досягнення поставленої мети.

ПРН 06 Ураховує особливості мовного середовища під час реалізації в закладі загальної середньої освіти визначених форм фізичної культури та вирішення інших професійно важливих завдань.

ПРН 07 Формує зміст різних форм фізичної культури дітей в закладі загальної середньої освіти на основі результатів науково-дослідної діяльності з моніторингу необхідних характеристик дітей і оцінювання їхніх результатів із урахуванням індивідуальних особливостей.

ПРН 08 Здійснює освітню діяльність із формування умінь, навичок дітей у рухових діях із різних видів фізичної активності, знань у питаннях фізичної культури на засадах персоналізованого підходу.

ПРН 09 Здійснює різнобічний розвиток дітей під час реалізації різних форм фізичної культури за допомогою самостійно розроблених методик та наявних інноваційних педагогічних, медико-біологічних, інформаційних технологій.

ПРН 11 Використовує дані про психофізіологічні особливості дітей для посилення їхньої мотивації, формування позитивної самооцінки, я-ідентичності, ціннісного ставлення до власного здоров'я, здорового способу життя, у тому числі шляхом керувати емоційними станами за допомогою засобів і методів фізичної культури.

ПРН 12 Ураховує під час професійної діяльності цінність особистості кожної дитини, виявляє шанобливе ставлення до них, спроможний керувати власними емоційними станами за допомогою засобів і методів фізичної культури.

ПРН 13 Виявляє навички командної роботи, вміння рівноправно діяти і взаємодіяти з дітьми під час проведення різних форм фізичної культури, створюючи можливості для самореалізації кожного учасника (творення власних цілей, рефлексія, самоконтроль).

ПРН 15 Використовує інструменти забезпечення інклюзивного навчання: створює доступне освітнє середовище, досягає результативності фізичної активності дітей застосуванням принципів універсального дизайну, розумного

пристосування, формуванням інклюзивних цінностей (створення поміж дітей атмосфери взаємопідтримки). Володіє прийомами і навичками надання до медичної допомоги в різних ситуаціях, передусім при погіршенні самопочуття, отриманні травми, інших надзвичайних ситуаціях.

ПРН 20 Аналізує можливості особистого професійного розвитку, визначає оптимальні зміст і форми, критерії досягнутих результатів, планує подальші дії з такого розвитку; набуває нових знань, умінь і навичок професійної діяльності, у тому числі взаємодією з іншими вчителями на засадах партнерства, підтримки та долученням до діяльності професійних спільнот.

ПРН 21 Визначає сильні та слабкі сторони власної педагогічної діяльності, відповідність професійних компетентностей чинним вимогам, а також шляхи і способи усунення існуючих недоліків в організації, формуванні, реалізації змісту фізичної культури для досягнення її мети.

ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточне оцінювання діяльності здобувача освітнього ступеня «магістр» під час практики; оцінка звіту; відгук та зазначена оцінка від керівника бази практики від ЗО із записом у щоденнику практики (9 сторінка); оцінка від керівника практики з фаху від кафедри закладу вищої освіти, оцінка від керівників від кафедри психології освіти, від кафедри педагогіки та менеджменту освіти; підсумковий контроль (диференційований залік).

Терміни проведення

Згідно графіку освітнього процесу навчальних планів практики мають таку тривалість і терміни проведення

Види практик	Семестр	Терміни проведення за графіком освітнього процесу	Форма підсумкового контролю
Денна форма здобуття освіти			
Виробнича педагогічна практика в закладах освіти	3	(6 тижнів)	Диференційований залік
Заочна форма здобуття освіти			
Виробнича педагогічна практика в закладах освіти	3	(6 тижнів)	Диференційований залік

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Для організації і проведення практики створюється наказ ректора Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, де вказується персональний розподіл студентів по базах практики, призначаються керівники практики від кафедр факультету фізичної культури та університету, визначається тривалість практики і робочого часу студентів на практиці. Перед початком

практики студенти проходять інструктаж з охорони праці, який проводять керівники практики від кафедр факультету фізичної культури. Студенти та керівники відзначають виконану роботу в журналі з техніки безпеки, що засвідчують власним підписом.

Студенти-практиканти розподіляються у освітні заклади при умові наявності листа-погодження із базою практики, угод.

ОСНОВНІ ОBOB'ЯЗКИ СТУДЕНТІВ ТА КЕРІВНИКІВ ПРАКТИКИ

Керівник практик факультету фізичної культури:

- здійснює загальну організацію виробничої педагогічної практики в закладах освіти на факультеті;
- контролює виконання студентами Наскрізної та Робочої програм практики з дотриманням вимог Положення про проведення практики студентів у вищих навчальних закладах України;
- організовує розробку кафедрами факультету нормативно-методичних матеріалів;
- відповідає за добір методистів і керівників практики на факультеті та проводить з ними інструктивні наради, семінари, тощо;
- організовує звітну конференцію для підведення підсумків практики разом із студентами, керівниками практики від кафедр факультету і керівниками практики від кафедр університету;
- проводить розподіл студентів по ЗО, прикріплюючи до них керівників практики від кафедр факультету і узгоджуючи кандидатури керівників практики від кафедр університету;
- відвідує загальноосвітні навчальні заклади, що є базами практики, проводячи бесіди з адміністрацією закладу, педагогічним колективом;
- знайомиться з документацією практикантів, відвідує урочні та позаурочні форми фізичної культури, які проводять студенти-практиканти і бере участь в їх аналізі;
- обговорює з керівниками практики від кафедр факультету та університету стан проведення виробничої педагогічної практики в закладах освіти на кожному її етапі, вживає заходів щодо його покращення;
- разом з деканатом факультету фізичної культури та адміністрацією ЗО вирішує спірні питання та конфліктні ситуації;
- вивчає та аналізує звіти керівників практики від кафедр факультету і документацію студентів, складаючи звіт факультету фізичної культури про отримані результати проведення виробничої (педагогічної) практики і подає його декану факультету та керівнику практики університету;
- організовує роботу комісій із захисту результатів практики студентів на факультеті фізичної культури; контролює виставлення диференційованого заліку головами комісій із захисту практики, враховуючи результати, зазначені в протоколі роботи комісії.

Провідний фахівець навчального відділу з організації практики факультету фізичної культури:

- постійно, до початку навчального року, на підставі чинних навчальних планів спеціальності і курсу, складає Графік проведення всіх видів практики на факультеті фізичної культури на навчальний рік;
- вивчає та узгоджує з керівником практики факультету та університету визначення баз практики, що відповідають умовам виконання Робочої програми практики, допомагає в розподілі студентів по базах практики;
- разом із факультетським керівництвом, за поданням кафедр факультету фізичної культури та кафедр університету, визначає керівників практики для кожної групи практикантів;
- надає в деканат інформацію для розпорядження декана факультету фізичної культури про направлення студентів на практику, про припинення та відновлення практики, про захист практики, про проведення звітної конференції тощо;
- готує супровідні документи: направлення в навчальні заклади, інформаційні повідомлення на кафедри, відомості на оплату викладачам тощо;
- консультує старост груп практикантів щодо ведення журналу обліку роботи групи;
- контролює виконання студентами правил внутрішнього трудового розпорядку базового закладу освіти, організовує облік відвідування навчального закладу студентами і керівниками практики від кафедр факультету фізичної культури та університету;
- координує діяльність студентських груп та кафедр факультету та університету щодо складання графіків консультацій, проведення залікових навчальних занять та позакласних заходів, методичних семінарів, взаємовідвідувань студентів тощо;
- отримує від студентів чи методистів та зберігає документацію з практики, забезпечує її перевірку керівниками практики від кафедр факультету та університету;
- бере участь у роботі комісій по захисту студентами результатів практики, підготовці та проведенню звітної конференції з практики;
- забезпечує комплектування та періодичне поновлення допоміжних і звітних матеріалів у кабінеті практики факультету фізичної культури та університету.

Керівники практики від кафедр факультету фізичної культури:

- беруть участь у виборі баз практики, розподілі серед практикантів на базі практики класів, учителів фізичної культури та класних керівників для проведення практики;
- постійно проводять організаційно-методичні наради зі студентами-практиками, як під час конференції - у перший день практики, так і протягом усього періоду практики;
- упродовж першого тижня практики організовують знайомство практикантів з класами і групами;
- контролюють відвідування студентами-практикантами навчальних занять з

- фізичної культури та позакласних заходів з проведенням відповідного аналізу;
- затверджують Індивідуальні плани роботи студентів-практикантів на період практики;
 - консультують студентів з питань підготовки (планування уроків фізичної культури, складання планів-конспектів окремих уроків, підготовки наочних посібників) і проведення уроків з фізичної культури в прикріплених класах;
 - відвідують та аналізують проведення практикантами уроків фізичної культури за розкладом, обов'язково беруть участь в аналізі контрольних уроків практиканта та не менше одного позакласного заходу з фаху;
 - перевіряють та оцінюють документацію, яку ведуть студенти-практиканти;
 - беруть участь в організації та проведенні попереднього захисту результатів практики студентів на базі практики;
 - оцінюють роботу студентів-практикантів під час роботи комісії із захисту студентами результатів практики;
 - контролюють проведення науково-методичних спостережень та забезпечують узагальнення їх проведення на звітній конференції.

Адміністрація ЗО (бази практики):

- забезпечує співпрацю та належні умови для проведення виробничої педагогічної практики студентів в закладах освіти;
- проводить роботу з учительським колективом закладу та з учнями прикріплених класів з питань організації і проведення практики, здійснює підбір класів, вчителів фізичної культури, класних керівників для проходження практики студентами;
- знайомить студентів із навчально-матеріальною базою, документацією закладу, педагогічним колективом, планом навчально-виховної роботи закладу, діяльністю педагогічної ради, методичних спільнот, батьківських комітетів, учнівських органів самоврядування;
- призначає кваліфікованих фахівців (керівника практики від бази практики) для безпосереднього керівництва практикою студентів, надає їм необхідну допомогу;
- забезпечує організацію масових виховних заходів;
- допомагає викладачам і кураторам в організації та проведенні роботи зі студентами-практикантами, вибірково відвідує уроки й позакласні заходи, які проводять студенти-практиканти;
- контролює дотримання студентами вимог Статуту школи, правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни;
- проводить підсумкову нараду наприкінці практики.

Керівник практики від бази практики:

- несе особисту відповідальність за організацію і проведення студентами практики на базі практики;
- відповідно Робочої програми практики розподіляє місця практики і забезпечує максимальну ефективність її проходження практикантами;
- організовує проведення інструктажів з правил техніки безпеки й охорони праці і відповідає за дотримання студентами безпечних умов праці;

- забезпечує виконання, погоджених з факультетом фізичної культури, графіків і планів проходження практики студентами у структурних підрозділах закладу;
- забезпечує можливість використання студентами факультету фізичної культури фондів бібліотеки, залами, кабінетами, майстернями та іншими приміщеннями закладу, нормативною та іншою документацією, необхідною для виконання Робочої програми практики;
- ознайомлює студентів з правилами внутрішнього розпорядку;
- створює умови студентам-практикантам для засвоєння нових освітніх, медичних, реабілітаційних технологій, сучасних методів організації навчання, реабілітації та організації праці тощо.

Куратор групи:

- знайомить студентів з персональним колективом учнів, студентів, і планом виховної роботи на період практики;
- допомагає студентам організувати виховну роботу в прикріпленій групі: консультує з питань проведення виховних заходів, відвідує заходи, що проводяться студентами, аналізує та оцінює їх;
- надає допомогу у вивченні індивідуальних особливостей учнів. студентів;
- бере участь у попередньому захисті студентами результатів практики, дає характеристику виконання практикантом обов'язків куратора групи.

Права та обов'язки студента-практиканта:

- до початку виробничої педагогічної практики в закладах освіти отримати від керівника практики факультету чи від фахівця навчального відділу з практики направлення, методичні матеріали, індивідуальні завдання тощо та консультації щодо оформлення всіх документів;
- прибути на базу практики з керівником практики від кафедр факультету фізичної культури в перший же день початку практики (практика за місцем проживання – без керівника);
- повністю виконувати всі завдання, передбачені Робочою програмою практики, Індивідуальним планом практиканта і вказівки її керівників;
- суворо дотримуватися правил техніки безпеки, внутрішнього розпорядку, охорони праці і виробничої санітарії на базі практики;
- нести відповідальність за виконану і невиконану роботу;
- своєчасно оформити звітну документацію та скласти диференційований залік;
- **студент-практикант зобов'язаний** сформувати в учнів вміння і навички зі дисципліни фізичної культури, визначені шкільною програмою;
- у період виробничої педагогічної практики у закладах освіти студент-практикант проводить свою діяльність згідно з вимогами статуту бази практики, адміністрації, вчителів та керівників практики, правилами внутрішнього розпорядку;
- студент-практикант повинен виконувати всі види підготовчих робіт, старанно готуватися до проведення кожного заняття фізичної культури чи позакласного заходу і, при цьому, бути для студентів зразком організованості й старанності;
- практикант має працювати в школі п'ять (5) днів на тиждень, виконуючи вказівки і розпорядження керівництва бази практики;
- своєчасно подавати керівникам практики на перевірку документацію: регулярно

- вести щоденник, надавати плани-конспекти занять з фізичної культури для перевірки викладачу за два (2) дні до проведення відповідного заняття за розкладом, після закінчення практики здати звітну документацію у вказані терміни що визначені наказом про проходження практики;
- практикант протягом практики проводить всі уроки з фізичної культури за розкладом в прикріплених класах;
 - практикант повинен відвідати максимальну кількість занять зі своєї спеціальності, проведених викладачами фізичної культури та іншими здобувачами вищої освіти у вільний від занять час;
 - практиканам, які з поважних причин пропустили частину практики і не виконали Індивідуального плану практиканта, рішенням комісії, що створюється на факультеті для захисту, практика продовжується на певний термін без відриву від навчальних занять в університеті;
 - згідно вимог Тимчасового положення університету про КМСН, студент-практикант, що не виконав Робочу програму практики без поважних причин або отримав незадовільну оцінку на захисті від комісії, відраховується з університету;
 - **студент-практикант має право** вносити пропозиції щодо організації практики, брати участь у конференціях та нарадах.
 - отримувати консультації викладача з фізичної культури, керівників практики університету та факультету фізичної культури з усіх питань організації і проведення практики;
 - користуватися бібліотеками бази практики та університету, навчальними кабінетами і навчальними посібниками;
 - студент-практикант заочної форми навчання має самостійно обирати місце проходження практики;
 - дозвіл на проходження практики за місцем проживання чи роботи та направлення він отримує на основі відповідного листа-погодження із навчального закладу, яке має бути підписане керівником закладу та завчасно подається провідному фахівцю навчального відділу з організації практики факультету фізичної культури;
 - заміна бази практики може бути здійснена лише з поважних причин і за наказом ректора університету;
 - за наявності вакантних місць, студенти-практиканти факультету фізичної культури можуть бути зараховані на штатні посади, якщо робота на них відповідає вимогам Робочої програми практики факультету фізичної культури.

Інструкція з охорони праці

111 ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1. Загальні положення.

1.1. Практика є невід'ємною складовою частиною процесу професійної підготовки студентів в Університеті та проводиться на оснащених відповідним чином базах Університету.

1.2. Практика студентів Університету проводиться на базах, які мають відповідати вимогам нормативно-правових актів з охорони праці.

1.3. Студенти можуть бути направлені на практику тільки на ті бази, з якими Університет завчасно уклав договір на її проведення за встановленою формою.

1.4. Виконання вимог правил з охорони праці та безпеки життєдіяльності здобувачами вищої освіти під час практики є обов'язковими

1.5. До початку проведення практики повинно бути проведено обстеження робочих місць студентів-практикантів відповідальними за організацію проведення практики особами.

1.6. Обов'язковою умовою допущення студентів до проходження практики є проходження ними вступного інструктажу з охорони праці під час трудового і професійного навчання та оформлення його у бланку реєстрації з підписами особи, яка проводила інструктаж та особи, яку інструктували.

2. Вимоги безпеки під час практики.

2.1. Під час прибуття на базу практики студент-практикант повинен отримати вступний інструктаж з охорони праці та первинний інструктаж на робочому місці та поставити підпис у відповідних журналах інструктажу.

2.2. Студент має бути ознайомлений про те, що під час виконання професійних обов'язків на нього можуть впливати такі шкідливі або небезпечні чинники, як:

- висока психофізіологічна напруга;
- висока концентрація уваги;
- небезпека ураження електрострумом;
- небезпека виникнення загорань та пожеж;
- порушення параметрів мікроклімату, передбачених для навчальних приміщень;
- довготривалі статичні навантаження.

2.3. Студент-практикант повинен виконувати тільки ту роботу, яка йому доручена згідно з програмою практики.

2.4. У разі притягнення практиканта до робіт, які не передбачені програмою практики, йому слід негайно доповісти про це керівнику практики.

3. Під час практики не допускається: до роботи

3.1. Не виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку установи, зокрема, запізнюватися на роботу.

3.2. Пропускати або не проводити визначені програмою практики уроки та зривати освітній процес.

3.3. Залишати робоче місце без дозволу керівника практики, учителя, директора ЗЗСО.

3.2. Відволікати від роботи педагогічних працівників, які його оточують, заважати освітньому процесу.

3.3. Залишати учнів, з якими він проводить навчальні заняття, позакласну діяльність без нагляду.

3.4. Під час занять у навчальному кабінеті виконувати роботу, яка не передбачена розкладом і планом занять.

3.5. У процесі виникнення недоліків у роботі обладнання та приладів (комп'ютера, ксерокса, побутових приладів тощо) самостійно або разом з учнями їх ліквідувати, натомість негайно повідомити керівника закладу, учителя та припинити роботу до усунення недоліків.

3.6. Під час встановлення порушень вимог охорони праці в приміщенні для занять, розпочинати чи продовжувати роботу з учнями до усунення недоліків, які загрожують їхньому життю та здоров'я, зобов'язаний повідомити керівника закладу освіти про причини відміни занять у кабінеті.

3.7. Виконувати будь-які види ремонтних робіт на робочому місці учня чи в приміщенні. Ремонт виконується спеціально підготовленим персоналом закладу (електромонтером, слюсарем, електромеханіком).

Зміст практики

Виробнича педагогічна практика в закладах освіти складається з таких видів робіт:

- організаційна робота;
- навчально-методична робота;
- виховна робота;
- науково-дослідна робота.

Зміст	Вид діяльності	Форми звітності
Організаційна робота		
Участь у роботі настановної конференції	Участь у настановній конференції на базі закладу вищої освіти	Запис у щоденнику.
Знайомство з ЗО. Обговорення графіку виконання всіх видів завдань.	Бесіда з директором, заступником директора, куратором групи, керівником практики Самостійна робота	Запис у щоденнику
Складання індивідуального плану роботи студента на період практики	Самостійна робота	Запис у щоденнику
Ознайомлення з функціями викладача, специфікою організації освітнього процесу в ЗО, основними нормативними документами, що регламентують роботу.	Бесіда з викладачами, керівником практики Самостійна робота	Запис у щоденнику
Ознайомлення з навчально-виховною роботою ЗО.	Бесіда з заступником директора ЗО	Запис у щоденнику
Вивчення матеріальної бази ЗО, ознайомлення з особовими справами здобувачів фахової передвищої освіти, журналами академічних груп.	Бесіда із викладачем з фізичної культури, куратором групи	Запис у щоденнику
Ознайомлення та аналіз плану роботи ЗО, календарними планами викладачів з фізичної культури, планами виховної роботи, планами роботи спортивних секцій, розкладом навчальних дисциплін	Бесіда з викладачем з фізичної культури, самостійна робота	Запис у щоденнику
Участь у методичних об'єднаннях ЗО	Бесіда з керівником практики. Виконання індивідуального завдання	Оцінка керівника факультету за період проходження практики
Оцінювання наприкінці кожного тижня виробничої педагогічної практики в закладі освіти	Підсумкове зібрання групи	Оцінки від керівника практики за звітні тижні практики
Навчально-методична робота		

Ознайомлення з річним календарним планом.	Самостійна робота	Запис у щоденнику
Розробка планів-конспектів з фізичної культури з модулю, що вивчається	Самостійна робота	Запис у щоденнику
Визначення професіограм.	Провести бесіди з кожною групою і пояснює, що в разі відповідностей особливостей організму вибраній професії, заняття певними видами спорту, виконання певних вправ властивості організму будуть працювати на саму особистість. Щоразу функції, необхідні для певної професії, будуть розвиватися й удосконалюватися.	Запис у щоденнику
Складати спортограму	Визначити ту спортивну діяльність, яка допоможе розвинути і виховати необхідні трудові навички. Визначити види спорту які в різній мірі розвивають показники фізичного розвитку, фізичної підготовки, психофізіологічні функції.	Запис у щоденнику
Проведення навчальних занять з фізичної культури в ЗО	заняття фізичної культури	Запис у щоденнику
Проведення контрольного 1 – 2 занять з фізичної культури упродовж практики	заняття фізичної культури	Запис у щоденнику. Оцінка від викладача бази практики та від керівника закладу вищої освіти
Відвідування та аналіз занять фізичної культури і студентів-практикантів	заняття фізичної культури Самостійна робота	Аналіз результатів, запис у щоденнику
Ознайомлення з організацією і методикою проведення занять в спортивних секціях бази практики	Самостійна робота	Запис у щоденнику
ознайомлення з організацією і методикою проведення занять в одній із спортивних секцій	Самостійна робота	Запис у щоденнику
1. Складання плану фізкультурно-оздоровчої і спортивної роботи на період практики.	Самостійна робота	Запис у щоденнику, Надання плану
2. Розробка документів щодо проведення змагань у ЗО.	Самостійна робота	Надання положення
3. Участь в організації і проведенні фізкультурно-оздоровчих і спортивних заходів.	Спортивний захід	Запис у щоденнику.
Проведення виховних години оздоровчого спрямування	Спортивний захід	Запис у щоденнику, оцінка від керівника від бази практики та від керівника закладу

		вищої освіти
Проведення додаткових занять з студентами, що мають низький рівень навчальних досягнень з фізичної культури	Оздоровче заняття	Запис у щоденнику.
Виховна		
Аналіз плану виховної роботи куратора групи та розробка фрагменту альтернативного плану виховної роботи (на період проходження практики); обґрунтування його доцільності	Самостійна робота	Запис у щоденнику. Підготовка фрагменту плану виховної роботи (на період проходження практики)
Проведення фронтальних і групових виховних заходів (бесід, диспутів, екскурсій, колективних творчих справ, класних годин, вечорів, конкурсів тощо (не менше 2-х)	Виховний захід	Запис у щоденнику. Підготовка методичної розробки виховного заходу. Оцінка від викладача від бази практики, та від керівника закладу вищої освіти з педагогіки
Здійснити комплексний самоаналіз виховного заходу за значущими параметрами.	Самостійна робота	Запис у щоденнику. Підготовка самоаналізу виховного заходу. Оцінка від керівника закладу вищої освіти з педагогіки
Здійснити комплексний самоаналіз проведеного навчального заняття за значущими параметрами.	Самостійна робота	Запис у щоденнику. Підготовка самоаналізу проведеного навчального заняття. Оцінка від керівника закладу вищої освіти з педагогіки
Навчально-дослідницька робота.		
Відвідування навчальних занять з фаху	Педагогічне спостереження	Запис у щоденнику
Проведення хронометражу навчального заняття з фізичної культури	Педагогічне спостереження	Запис у щоденнику
Проведення пульсометрії навчального заняття фізичної культури	Педагогічне спостереження	Запис у щоденнику
Проведення педагогічного аналізу навчального заняття з фізичної культури	Педагогічне спостереження	Запис у щоденнику
Проведення обстеження учнів за допомогою обраної методики; здійснення обробки її результатів з метою з'ясування психологічних чинників девіантної поведінки учнів, складання рекомендацій з її	Знайомство з класом, налагодження з учнями психологічного контакту, обрання методики для виявлення особливостей особистісного розвитку, що	Матеріали психодіагностичного дослідження (бланків) та обробка результатів. Рекомендації з профілактики

профілактики.	можуть слугувати психологічними чинниками девіантної поведінки учнів. Психологічна діагностика учня	девіантної поведінки учнів.
Вивчення девіантної поведінки учнів	Збір загальних відомостей про учнівську групу за допомогою основних загально-психологічних методів: спостереження, аналізу класної документації та продуктів діяльності учнівської групи, групового опитування	Звіт про діагностику та профілактику девіантної поведінки учнів.
Проведення індивідуальних досліджень	Самостійна робота	Запис у щоденнику

Звітна документація

Після закінчення виробничої педагогічної практики в закладах освіти студенти подають такі документи:

- щоденник практиканта;
- звіт про практику, підписаний практикантом та керівником практики від бази практики в письмовому вигляді;
- протоколи обговорення контрольних заходів;
- відгук на студента-практиканта (куратора групи, викладача з фаху), засвідчена директором ЗО у щоденнику практиканта;
- плани-конспекти навчальних занять фізичної культури, які провів практикант;
- фрагмент календарно-тематичного планування на період практики;
- положення про змагання, проведені практикантом;
- сценарій виховного заходу, підписаний та оцінений куратором групи;
- зразки наочності, що використовувалась на навчальних заняттях;
- матеріали науково-практичних досліджень з фаху;
- матеріали досліджень з психології:
 - Звіт про діагностику та профілактику девіантної поведінки учнів.
 - Матеріали психодіагностики.
- матеріали досліджень з педагогіки.

ЕТАПИ ПРАКТИКИ

Виробнича педагогічна практика в закладах освіти реалізуються у три етапи: 1 – організаційний, 2 – основний, 3 – підсумковий.

І. Організаційний етап:

1. Участь у настановній конференції. Одержання направлень для проходження практики, настанов щодо її організації.
2. Ознайомлення з адміністрацією ЗО, куратором, групою, функціями викладача, специфікою організації освітнього процесу, основними нормативними документами, що регламентують роботу.

- Державний стандарт повної загальної середньої освіти; особливості викладання фізичної культури в закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році;
 - Закон України «Про фізичну культуру і спорт».
 - Закони України “Про освіту”.
 - Зміст програм занять спеціально медичних груп
 - Навчальна програма «Фізична культура. 10-11 класів».
 - Календарним плануванням уроків на семестр для відповідної групи;
 - Планом виховної роботи на семестр для відповідної групи.
3. Складання індивідуального плану виробничої педагогічної практики в закладах освіти.
 4. Ознайомлення з планом спортивно-масової роботи ЗО на навчальний рік.
 5. Вивчення календарного планування навчальних занять та плану виховної роботи у закріпленій групі на період практики. Вибір тем занять і виховних годин та узгодження дат їх проведення з викладачем з фаху, куратором групи та керівником практики.

II. Основний етап

1. Консультації з куратором групи, керівниками практики щодо виконання завдань практики.
2. Спостереження та аналіз особливостей проведення занять, виховних годин і заходів куратором групи, викладачами у відповідній групі (1-4 тиждень проходження практики).
3. Проведення педагогічного аналізу заняття з фізичної культури, хронометражу та пульсометрії.
4. Підготовка (складання планів-конспектів, затвердження їх викладачем з фаху, керівником практики) і проведення пробних занять (2, 4 тиждень проходження практики).
5. Підготовка (складання плану виховного заходу з спортивно масової роботи), затвердження його куратором групи та керівником практики і проведення виховної години.
6. Написання комплексного самоаналізу позаурочного заходу за всіма значущими параметрами.
7. Відвідування та аналіз пробних занять, та виховних годин однокурсників.
8. Проведення додаткових занять із з низьким рівнем навчальних досягнень учнів з фізичної культури.
9. Відвідування занять уроків за вибором варіативного складника базових навчальних планів, переймання досвіду організації та проведення.
10. Ознайомлення з основними формами роботи куратора групи з батьками, планом виховної роботи, обов'язками куратора групи.
11. Проведення психолого-педагогічних досліджень: вивчення психологічних

аспектів навчально-виховної діяльності окремих учнів, мотивацію навчання, особливості педагогічного спілкування.

12. Вивчення наукової літератури з фаху.

III. Підсумковий етап

1. Написання звіту про виконання програми виробничої педагогічної практики в закладах освіти.
2. Оформлення, упорядкування та подання на перевірку звітної документації.
3. Участь у звітній конференції за підсумками виробничої педагогічної практики в закладах освіти.

ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ ЗВІТУ

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка
Факультет фізичної культури
Кафедра теорії і методики фізичного виховання

Звіт

про проходження виробничої педагогічної практики в закладах освіти

здобувача вищої освіти ___ курсу _____ групи

ступеня вищої освіти “магістр”

спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура)

(денної, заочної) форми здобуття освіти

П.І.П.

Кам'янець-Подільський – 2024 р.

СТРУКТУРА ЗВІТУ:

Вступ

Організаційна робота

Навчально-методична робота

Виховна робота

Науково-дослідна робота. Психологічна складова виробничої практики

Висновки та пропозиції

Список використаної літератури

(підписи у звіті ставлять) :

Здобувач вищої освіти _____ підпис (прізвище та ініціали)

Керівник від бази практики _____ підпис (прізвище та ініціали)

Керівники
від закладу вищої освіти з фаху _____ підпис (прізвище та ініціали)

Керівники
від закладу вищої освіти з педагогіки _____ підпис (прізвище та ініціали)

Керівники
від закладу вищої освіти з психології _____ підпис (прізвище та ініціали)

ПРОТОКОЛ

обговорення контрольного уроку фізичної культури,
проведеного “ _____ ” _____ 202_ р. в _____ групі _____ ЗО № _____

Присутні: (перелічити прізвища всіх студентів, вчителів школи та керівників практики, присутніх на обговоренні).

Слухали: обговорення уроку, проведеного студентом _____ курсу _____ групи факультету фізичної культури _____ (П.І.П.)

- 1) _____ (виступ практиканта по самоаналізу проведеного уроку)
- 2) _____ (виступ практиканта, що вів спостереження за уроку за схемою)
- 3) _____ (повідомлення про щільність уроку в цілому та окремих його частин)
- 4) _____ (аналіз графіку фізіологічного навантаження на учня, за яким ведеться спостереження)

Висловлення про урок інших практикантів

- 5) _____
- 6) _____
- 7) _____ (виступ викладача фізичної культури)
- 8) _____ (висновок по уроку керівника практики)

Загальний висновок щодо уроку комісії _____

Підписи: _____ (студента, що склав протокол)
_____ (голови і присутніх членів комісії)

Завдання з педагогіки

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Завдання :

- > поглиблення розуміння сутності основ особистісно орієнтованої освіти, особливостей їх реалізації в освітньому процесі ЗО;
- > саморозвиток особистісних якостей студента, активізація позиції суб'єкта професійного та особистісного саморозвитку;
- > поглиблення розуміння сутності виховання в контексті інноваційної освіти, основ її реалізації через адекватну організацію навчальної діяльності;
- > реалізація функцій класного керівника, проведення позаурочних виховних заходів.

Для реалізації поставлених завдань, практикант повинен виконати наступні

види робіт:

1. Вести **щоденник** виробничої педагогічної практики в закладах освіти (фіксувати та аналізувати процес і результати власної діяльності (підготовка та проведення навчальних занять, робота з документацією (вивчення особливостей ведення журналу), реалізація функцій куратора групи.
2. Брати участь у **консультаціях** керівника практики.
3. Подати фрагмент **плану виховної роботи куратора групи та розробити фрагмент альтернативного плану виховної роботи** (на період проходження практики); обґрунтувати його доцільність.
4. Підготувати та **провести виховний захід** із застосуванням **інноваційних** форм і технологій виховної роботи (попередньо план-конспект узгодити з куратором групи та методистом, а також запросити методиста на перегляд виховного заходу).
5. Здійснити комплексний **самоаналіз** виховного заходу за значущими параметрами.
6. Підготувати план-конспект навчального заняття та **провести його** з використанням **інноваційних** форм і методів роботи.
7. Здійснити комплексний **самоаналіз проведеного заняття** за значущими параметрами.
8. Підготувати **звіт** з педагогічної практики.

Звітна документація:

1. Фрагмент плану виховної роботи куратора групи та розроблений власний фрагмент альтернативного плану виховної роботи (на період проходження практики); обґрунтування його доцільності.

2. Конспект проведеного виховного заходу та його комплексний самоаналіз за всіма значущими параметрами (див. додаток А).

3. Конспект проведеного навчального заняття та його комплексний самоаналіз за всіма значущими параметрами (див. додаток Б).

4. Щоденник виробничої педагогічної практики (фіксувати та аналізувати

процес і результати власної діяльності (навчальні заняття, виховні заходи), а також ситуації, пов'язані з проблемами виховання, міжособистісних взаємин, конфліктів та ін.

5. Звіт з педагогічної практики, в якому відобразити:

- а) найбільш суттєві досягнення та проблеми щодо реалізації освітнього процесу у закладі середньої освіти, дати їм теоретичне обґрунтування;
- б) відобразити результати проведеної роботи з педагогіки (виховний захід, його самоаналіз, аналіз відвіданого навчального заняття, самоаналіз проведеного);
- в) сформулювати комплекс форм, методів, прийомів організації освітнього процесу, які студент-практикант визначив як найбільш ефективні;
- г) сформулювати загальні висновки, визначити напрями особистісного та професійного саморозвитку на перспективу.

**Орієнтовна схема комплексного самоаналізу
проведеного виховного заходу із застосуванням**

інноваційних форм, методів і технологій виховної роботи

1. Що зумовило вибір даної теми виховного заходу, обґрунтуйте її актуальність для здобувачів освіти даного віку.

2. Мета виховного заходу (виховна, пізнавальна, розвиваюча).

3. Форма проведення виховного заходу (бесіда, диспут, колективна творча справа, екскурсія, квест, флеш-моб, вечір тощо), педагогічна доцільність вибору форми для реалізації поставленої мети.

4. Готовність до проведення виховного заходу: як відбулося попереднє ознайомлення здобувачів освіти з темою і метою виховного заходу, участь їх у підготовчій роботі, підготовка технічних засобів, оформлення приміщення тощо.

5. Аналіз проблемних педагогічних ситуацій з якими зіткнулися на підготовчому етапі.

6. Вступна частина заходу: мотиваційний етап, способи активізації здобувачів освіти на початку роботи.

7. Характеристика змісту використаного матеріалу: актуальність матеріалу, спрямованість його на забезпечення мети, відповідність віку, запитам і інтересам даного колективу, повнота й послідовність викладу, емоційність, доступність матеріалу; роз'яснення нових термінів і понять; правильність і обґрунтованість висновків, рекомендації щодо подальшого самовиховання.

8. Характеристика методів, прийомів і технологій виховної роботи: які конкретно методи і прийоми були застосовані; які конкретно інноваційні методи і технології були застосовані? Як саме? На якому етапі заходу? Їх педагогічна доцільність і спрямованість на реалізацію мети.

9. Педагогічна майстерність: уміння володіти собою, ставлення до здобувачів освіти, стиль педагогічного спілкування, організаторські уміння, педагогічний такт, культура мовлення і т.п.

10. Заключна частина заходу: проведення колективного аналізу, загальні висновки.

11. Загальний висновок: у чому значення організації та проведення виховної роботи в закладі вищої освіти? У чому перевага, особливість та актуальність використання інноваційних форм, методів та технологій у виховній роботі? Що особисто Вам дало проведення виховного заходу (нове розуміння, переосмислення, новий досвід тощо). Які висновки на майбутнє зробили для себе?

Схема самоаналізу навчального заняття

1. Мета і завдання навчального заняття (освітні, виховні, розвивальні), їх взаємозв'язок та шляхи реалізації, актуальність. Доцільність інновації.

2. Готовність до навчального заняття: облаштування спортивного залу, технічні засоби навчання, санітарно-гігієнічні умови та ін.

3. Форма, тип навчального заняття, його місце в системі занять. Узгодження теми з попередніми.

4. Організаційна структура навчального заняття: чіткість і послідовність етапів, відповідність їх характеру пізнавальної діяльності учнів.

4. Зміст навчального заняття: наукова вмотивованість відбору навчального матеріалу; виховне та розвивальне значення навчального матеріалу; доступність для учнів; співвідношення емпіричного, теоретичного і практичного навчального матеріалу; групування, класифікація навчального матеріалу навколо ключових понять; спрямованість навчального матеріалу на зв'язок з життям.

5. Методичне забезпечення навчального заняття:

- відповідність принципам навчання;
- темп заняття;
- використання прийомів навчання для всебічного розгляду учнями певного об'єкту, поняття, явища;
- організація репродуктивної та творчої діяльності учнів для розвитку системного мислення;
- врахування індивідуальних особливостей та інтересів здобувачів, рівня їх підготовленості, здійснення індивідуалізації навчання та диференційованого підходу до здобувачів;
- організація різних видів самостійної роботи учнів для формування системного мислення, їх місце на навчальному занятті;
- використання виховних можливостей навчального матеріалу, формування наукового світогляду, моральних, трудових, естетичних та інших якостей особистості, культури навчальної праці;

6. Характер діяльності вчителя:

а) рівень наукової підготовки і готовності до навчального заняття; знання теорії навчання і виховання, методики викладання, психології та гігієни, вміння застосовувати ці знання у процесі навчання;

б) діяльність вчителя як консультанта та координатора навчання;

в) взаємостосунки з групою здобувачів та окремими учнями;

г) володіння педагогічною технікою (зовнішність; вміння володіти своїм тілом - ходити, сидіти, стояти; жести, міміка; культура педагогічного спілкування; культура педагогічного мовлення; темп роботи);

д) педагогічний такт, стиль.

7. Характер діяльності учнів:

а) активність, самостійність, інтерес до занять учнів різного рівня підготовленості, зосередженість і стійкість їх уваги на різних етапах заняття;

б) навчально-пізнавальна діяльність, організованість, акуратність; участь у роботі окремих учнів і всього колективу;

в) ставлення учнів до викладача і один до одного (доброзичливість, взаємодопомога, партнерство).

8. Загальні підсумки навчального заняття:

а) виконання плану навчального заняття;

б) досягнення освітньої, розвивальної і виховної мети;

в) загальна оцінка, результати, ефективність і якість;

г) висновки та пропозиції щодо подальшого вдосконалення роботи, закріплення успіхів, подолання помилок.

Критерії оцінювання виробничої педагогічної практики в закладах освіти з педагогіки

- **ступінь** виконання студентами завдань практики;
- **якість** педагогічних знань, проявлених під час практики та їх відображення у звітній документації;
- **рівень** сформованості умінь та навичок практичної роботи студентів як майбутніх фахівців.

Оцінка	Критерії
Відмінно 20-19 балів	Студент у повному обсязі виконав усі завдання виробничої педагогічної практики. Проведені виховні заходи, навчальні заняття оцінено на 10-12 балів. Отримав високу оцінку вчителя, куратора групи та методистів за виконувану роботу. Під час виконання різних видів роботи в закладі освіти проявив себе як організований, сумлінний, ініціативний, творчий. Завоював повагу серед учнів, педагогічного колективу коледжу, керівників практики і отримав високу оцінку керівника від бази практики. У визначений термін здав досконало оформлену документацію, яка відповідає вимогам практики.
Добре 18-16 балів	Студент у повному обсязі виконав усі завдання виробничої педагогічної практики. Проведені виховні заходи та навчальні заняття оцінено на 7-9 балів. Студент припускався деяких методичних помилок під час проведення виховних заходів, навчальних занять, але зміг самостійно їх виправити або пояснити причину в процесі їх аналізу. Проявив дисциплінованість, отримав позитивну оцінку роботи від куратора групи. Вчасно оформив та здав звітну документацію, яка відповідає вимогам практики.
Задовільно 15-13 балів	Завдання з педагогіки виконані в повному обсязі. Проведений виховний захід та навчальне заняття оцінено на 4-6 балів. Студент проявив себе організованим, дисциплінованим, проте недостатньо самостійним та ініціативним. Під час залікових заходів допускалися несуттєві методичні помилки. Студент вчасно здав документацію, але при її оформленні допустився деяких неточностей або неповноти викладу.
Незадовільно	За період практики студент не виконав усі завдання з педагогіки, передбачених програмою практики. Отримав негативні відгуки від педагогічного колективу закладу

10-0 балів	освіти, керівників від бази практики. Невчасно та не в повному обсязі подав матеріали практики, які містять неточності та помилки і не відповідають вимогам, щодо оформлення такого виду документації.
------------	--

Завдання з психології

ВИРОБНИЧА ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ 2 курс, 3 семестр (6 кредитів)

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИВЧЕННЯ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА

Зміст завдань

Виконання завдань з психології мають на меті оволодіння здобувачами вищої освіти вміннями і навичками використання можливостей психології у профілактиці девіантної поведінки учнів. Здобувачі вищої освіти, виконуючи завдання з психології, повинні розв'язати такі задачі:

- ♦ грамотно використати психодіагностичний інструментарій для збору фактичного матеріалу про психологічні чинники та прояви девіантної поведінки учнів;
- ♦ здійснити обробку та аналіз матеріалів, отриманих в результаті бесіди, опитування, спостереження, психологічної діагностики тощо;
- ♦ узагальнити, осмислити отриману в ході психодіагностики інформацію та запропонувати основні психопрофілактичні заходи з попередження девіантної поведінки учнів.

Виконання завдань з психології може відбуватися в такій послідовності.

У перший тиждень практикант знайомиться з класом, налагоджує з учнями психологічний контакт, обирає методики для виявлення особливостей особистісного розвитку, що можуть слугувати психологічними чинниками девіантної поведінки учнів.

Впродовж 2-3 тижнів, продовжуючи спостерігати за поведінкою, спілкуванням та різними видами діяльності учнів, здобувач вищої освіти проводить психодіагностичне обстеження учнів за допомогою обраної методики; здійснює обробку їх результатів з метою з'ясування психологічних чинників девіантної поведінки учнів, складає рекомендації з її профілактики.

В останній тиждень практики здобувач вищої освіти складає звіт про діагностику та профілактику девіантної поведінки учнів, яка містить не лише узагальнені, теоретично осмислені дані про психологічні чинники та різновиди девіантної поведінки учнів, їх вплив на розвиток особистості, але й пропонує рекомендації з попередження девіантної поведінки учнів.

Здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти надає методисту від кафедри психології освіти таку **звітну документацію**:

1. Звіт про діагностику та профілактику девіантної поведінки учнів, складений за пропонованою схемою (Додаток А).
2. Матеріали психодіагностики (бланки відповідей) (Додаток Б), (Додаток В).

4. Розділ «Психологічна складова виробничої практики» у загальному звіті про практику.

Всі ці документи оформляються на білому папері формату А4 з дотриманням вимог до ведення ділової документації.

Додаток А

ОРІЄНТОВНА СХЕМА ЗВІТУ ПРО ДІАГНОСТИКУ ТА ПРОФІЛАКТИКУ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ УЧНІВ

1. *Загальні відомості про учнівську групу* (школа, клас, кількість учнів, статевий та віковий склад, відповідність поведінки та діяльності соціальним нормам).

2. *Особливості соціальних ставлень та емоційних реакцій учнів* (ставлення до однокласників, педагогів, шкільних обов'язків, позитивні та негативні прояви соціальних прагнень у навчальній, ігровій та інших видах діяльності, довіра до інших людей, ситуацій; соціальна нормативність; домінуючий настрій учнів, прояви егоцентризму, негативізму, запальності, лінощі, замкнутості, соціально-позитивні (дружні стосунки, відкритість, щирість, чесність тощо) та соціально-негативні (тривожність, агресивність, ворожість, дратівливість, пасивність, конфліктність тощо) емоційні реакції).

3. *Особливості спілкування та поведінки учнів* (ставлення до навчання, труднощі в навчанні, сильні захоплення та інтереси, порушення поведінки на уроках, особливості вербального спілкування, володіння образними засобами мовлення, використання сленгу, жаргону, нецензурної лексики у спілкуванні з ровесниками та педагогами, соціальний статус у групі, лідерство в учнівській групі, труднощі спілкування, прояви конфліктності, типові конфлікти та способи їх розв'язання в учнівській групі, випадки агресивної поведінки, булінгу).

4. *Результати психологічної діагностики девіантної поведінки учнів та їх психологічних чинників*. На основі результатів спостережень за учнівською групою вкажіть типові прояви девіантної поведінки учнів; вкажіть індивідуально-психологічні якості особистості, які можуть бути чинниками девіантної поведінки учнів; яку психодіагностичну методику використали; подайте у табличній формі результати психологічної діагностики; зробіть висновок про наявні недоліки поведінки та діяльності, їх можливі причини, чинники та ознаки посилення девіантної поведінки учнів).

5. Профілактика девіантної поведінки учнів. Запропонуйте зміни, які необхідно привнести в освітнє середовище закладу освіти для попередження девіантної поведінки здобувачів освіти; надайте 5-7 рекомендацій з попередження девіантної поведінки, її негативних наслідків.

Висновок:

якими є:

- основні чинники та види девіантної поведінки учнів конкретного класу;
- основні шляхи попередження вчителем девіантної поведінки учнів;
- заходи попередження вікових девіацій учнів, які бажано реалізувати.

Здобувач вищої освіти-практикант _____
(підпис) (ім'я, прізвище студента)

Додаток Б

**ПЕРЕЛІК ПСИХОДІАГНОСТИЧНИХ МЕТОДИК ДЛЯ ВИВЧЕННЯ
ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ УЧНІВ
(обрати ОДНУ для використання)**

- Визначення способів регулювання конфліктів (Тест К.Томаса).
- Методика вивчення соціально-психологічної адаптації (Р.Роджерса і Р.Даймонда).
- Методика оцінки функціонального стану «САН».
- Тест шкільної тривожності Філіпса
- Опитувальник визначення схильності до девіантної поведінки (О. М. Орел)
- Методика визначення особистісної адаптованості школярів (А. В. Фурман)
- Опитувальник «Діагностика стану агресії» (А. Басс, А. Дарка)
- Експрес-діагностика некерованої емоційної збудливості (В.В.Бойко)
- Оцінка рівня сімейної агресії очима дитини (шкала М. Штрауса і С.Штайнметц)
- Особистісний опитувальник «Мотиви вандалної поведінки» (І.В.Воробйова, О.В. Кружкова)
- Методика «Карта ризику суїциду» (модифікація для підлітків), Л. Б. Шнейдер
- Тест «Ваші суїцидальні схильності» (З. Королева)
- Опитувальник виявлення схильності до залежної поведінки (В. Ю. Зав'ялов)
- Методика діагностики схильності до різних видів залежності (Г.В.Лозова)
- Тест Такера на виявлення ігрової залежності, модифікований і адаптований для неповнолітніх (І. А. Конігіна)
- Шкала оцінки харчової поведінки (Д.М. Гарднер, М.П. Олмстед, Ж.П.Поліві)
- Тест «Схильність до азартних ігор» (Г. В. Старшенбаум)
- Методика «Визначення інтегральних форм комунікативної агресивності особистості» (В.В. Бойко)

Додаток В

**ОРІЄНТОВНА СХЕМА ЗВІТУ ПРО ПСИХОЛОГІЧНУ
ДІАГНОСТИКУ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ УЧНІВ**

Дата _____

Ініціали учня, який брав участь у психодіагностиці _____

Назва психодіагностичної методики

Обробка результатів психодіагностики

Інтерпретація результатів психодіагностики
Рекомендації з попередження девіантної поведінки, її негативних наслідків.

Критерії оцінки, розподіл балів на 20 балів
Розподіл балів, що присвоюються здобувачу вищої освіти:

<i>Вид діяльності студента під час практики</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
Звіт про діагностику вікових девіацій учнів та шляхів їх попередження, складений за пропонованою схемою	12
Матеріалів психодіагностики	5
Відповідність звітної документації змісту діяльності практиканта, її оформлення	3
Разом	20

Зміст критеріїв оцінювання результатів практики:

Оцінка «*відмінно*» (20 балів) — всі завдання практики з психології виконано правильно та у повному обсязі, виявлено вміння здобувача вищої освіти застосовувати і творчо використовувати теоретичні та прикладні знання з психології, пов'язані з особливостями і засобами відповідної професійної діяльності. Виявлено вміння застосовувати спостереження та бесіду для виявлення причин виникнення вікових девіацій учнів, складати звіт про виконані психологічні дослідження, продемонстровано активність та ініціативність під час здійснення практичної діяльності. Звіт подано у встановлений термін. Він містить інформацію про виконані завдання з психології, висновки та пропозиції. У щоденнику практиканта зафіксовано зміст роботи з психології впродовж усього періоду проходження практики.

Оцінка «*дуже добре*» (18-19 балів)— завдання з психології виконані правильно, але недостатньо повно. Засвідчує вміння здобувача вищої освіти застосовувати і творчо використовувати теоретичні та прикладні знання з психології, пов'язані з особливостями і засобами відповідної професійної діяльності. Виявлено вміння застосовувати спостереження, бесіди, психодіагностичну методику для вивчення проявів можливих девіацій учнів, складати звіт про здійснені психологічні дослідження. Продемонстровано активність та ініціативність, але не виявлено творчого, індивідуального підходу. Звіт подано у встановлений термін. Він містить інформацію про виконані завдання з психології, висновки та пропозиції. У щоденнику практиканта зафіксовано зміст роботи з психології впродовж усього періоду проходження практики.

Оцінка «*добре*» (16-17 балів) – завдання практики з психології виконано, але неповно, у ході виконання завдань допускалися незначні помилки при обробці результатів психодіагностики. Виявлено вміння застосовувати

спостереження та бесіди, психодіагностичну методику для вивчення проявів можливих девіацій учнів, але неповно викладено звіт про здійснені психологічні дослідження. Звітна документація оформлена згідно з вимогами. У щоденнику практиканта зафіксовано виконання завдань з психології протягом усього періоду проходження практики.

Оцінка *«задовільно»* (14-15 балів) – завдання практики з психології виконано у неповному обсязі, в ході виконання завдань допускалися помилки. Звітна документація недооформлена або оформлена з помилками. У щоденнику практиканта зафіксовано окремі епізоди виконання завдань з психології.

Оцінка *«достатньо»* (12-13 балів) – завдання з психології виконано з помилками. Усі завдання практики виконувалися, але допущені значні неточності, бракує матеріалів психодіагностики. Документація оформлена неповно, з помилками. Щоденник недооформлено.

Оцінка *«незадовільно»* (0-11 балів) — завдання практики з психології невиконані, виявлено несформованість вміння здійснювати відповідні види професійної діяльності. Звітна документація оформлена з помилками та подана невчасно.

Завершальний етап практики:

1. Здає звітну документацію керівникам практики кафедр факультету та університету для перевірки й оцінювання.
2. Звітує на засіданні комісії з попереднього захисту практики у школі.
3. Звітує на засіданні комісії із захисту практики на факультеті фізичної культури.
4. Бере участь у роботі звітної конференції з практики.

Індивідуальні завдання

Зміст індивідуальних завдань студентам полягає у тому, що їм необхідно уміти оволодіти навичками планування навчально-виховної роботи, скласти документи планування навчальної роботи; складати плани-конспекти уроків фізичної культури; оволодіти організаційними навичками і вміннями, необхідними в підготовці і проведенні занять, планувати зміст занять фізичними вправами з урахуванням рівня фізичного стану учнів, матеріально-технічного забезпечення, обміркувати, вибрати і підготувати місце проведення форм фізичної культури, інвентар та обладнання, відповідно до педагогічних завдань; використовувати на уроках технічні засоби навчання та багато пропускні прилади, застосовувати різноманітні методи організації та навчання учнів; створювати під час проведення форм фізичної культури сприятливий психологічний клімат; спільно з вчителями фізичної культури, медичними працівниками начального закладу здійснювати систематичний медико-педагогічний контроль.

Для якісного налагодження роботи, студенту-практиканту необхідно оволодіти вміннями і навичками діагностики і корекції порушень рухової сфери дітей, що мають відхилення в стані здоров'я, вміти визначати рівень здоров'я, фізичної підготовленості і працездатності учнів, ступінь й особливості порушень

постави, викликаних дефіцитом рухової активності; ефективно вибирати і використовувати основні засоби корекції порушень, регулювати параметри фізичного навантаження на всіх формах занять фізичними вправами в навчальному закладі; здійснювати індивідуальний підхід до учнів з урахуванням їх типологічних особливостей, оволодіти уміннями і навиками педагогічного аналізу власної професійної діяльності та своїх колег.

Також студенту-практиканту рекомендується уміло проводити аналіз основних сторін діяльності вчителя фізичної культури, фіксувати педагогічні методи і прийоми, які ним використовуються на уроці фізичної культури; давати оцінку проведеному заняттю і робити правильні висновки про якість його проведення; уміти проводити лікарсько-педагогічні спостереження в ході навчальних і позакласних формах фізичної культури; уміти проводити хронометраж уроку, пульсометрію, оцінювати параметри фізичного навантаження на заняттях; уміти розробляти індивідуальну програму оздоровлення і корекції фізичного стану учнів, що займаються в групі лікувальної фізичної культури, уміти обробляти отримані дані для формулювання педагогічних висновків.

Щодо організації і проведення практикантом позакласної роботи, завдання полягають у формуванні умінь і навичок проведення фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи з учнями школи; уміння організовувати і проводити спортивну підготовку з видів спорту, реалізувати себе в ролі головного судді змагань, секретаря змагань, судді на етапах, тренера-представника, проводити бесіди, консультації по формуванню основ здорового способу життя з учнями, вчительським колективом, батьками.

Вимоги до звіту

Під час проходження практики студент складає звіт, який здається на перевірку керівнику практики. Звіт повинен бути виконаний на листах формату А4, мати титульний аркуш із зазначенням назви університету, кафедри, групи, прізвища студента. Основні результати практики студент викладає у звіті, який повинен мати детальний опис результатів роботи з кожного розділу Індивідуального плану. Звіт повинен відобразити повну характеристику самостійної роботи практиканта на базі практики. За змістом і структурою звіт повинен відповідати програмі практики. Звіт виконується державною мовою комп'ютерним набором на стандартних аркушах паперу, шрифтом гарнітурою Times New Roman через 1,5 міжрядкових інтервали 14 шрифтом; межі оформлення тексту: зліва, зверху, знизу – не менше 20 мм, справа – не менше 10 мм; розподіл тексту на розділи, підрозділи та пункти повинен відповідати структурі програми практики, наповненість сторінки має становити 75% від її загального обсягу. Аркуші звіту повинні бути зчеплені. Звіт перевіряють і затверджують керівники практики від бази і університету та підписують їх. Звіт також має містити особистий підпис студента.

МЕТОДИКА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Підведення підсумків практики відбувається на останньому етапі практики. Звітна документація подається здобувачами вищої освіти на кафедру для перевірки упродовж трьох днів після закінчення практики. Результати практики узагальнюються публічно на звітній конференції із захисту практики, що відбувається у присутності комісії, до складу якої входять керівники практики від закладу вищої освіти і, за можливості, від баз практики, викладачі кафедр.

Виробнича педагогічна практика в закладах освіти здобувачів вищої освіти завершується диференційованим заліком. Оцінка ставиться за виконання студентами усіх вимог програми практики та якості звітної документації на основі результатів захисту перед комісією. Вона є комплексною, її структурними компонентами є:

1. Фахова підготовка – 60 балів:
 організаційна робота (15 балів);
 навчально-методична робота (25 балів);
 виховна робота (10 балів);
 науково-дослідна робота (10 балів).
2. Завдання з педагогіки – 20 балів.
3. Завдання з психології – 20 балів.

Схема розподілу балів, що присвоюються практиканту

Вид роботи	Кількість балів з фаху	Поточний контроль	Контрольні заходи	Завдання з педагогіки	Завдання з психології
Організаційна робота	15	Щоденна діяльність 10 балів			
Навчально-методична робота	25	Щоденна діяльність 8 балів	Проведення практикантом 1-2 контрольних уроків в закріплених класах (12 балів)		
Виховна робота	10	Щоденна діяльність 10 балів		20	
Науково-дослідна робота	10	Щоденна діяльність 10 балів			20
Усього балів з фаху	60	42	18		
Усього балів	100	42	18	20	20

Оцінку 90-100 балів “відмінно” отримує студент, який на високому рівні» виконав в повному обсязі програму практики, проявив при цьому вміння (опираючись на теоретичні знання) правильно вирішувати мету та завдання уроку, проявив в роботі самостійність та творчий підхід, який своєчасно готував і подавав до перевірки документи практики.

Оцінку 82-89 балів “дуже добре” отримує студент, який вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.

Оцінку 75-81 балів “добре” отримує студент, який повністю виконав програму практики. Проявив вміння (опираючись на теоретичні знання) визначати завдання та організацію уроку, знаходити засоби їх вирішення. Він ініціативний, але при виконанні окремих розділів програми практики допустив незначні помилки.

Оцінку 60-66 балів “задовільно” отримує студент, який виконав в загальній програмі практики, але не виявив глибоких знань, не в повній мірі оволодів вмінням їх використовувати, допускав помилки в проведенні окремих видів робіт практики.

Оцінку 35-59 балів “незадовільно” отримує студент, який не виконав основні завдання програми практики, не оволодів теоретичними знаннями, вміннями ставити і вирішувати конкретні завдання заняття та роботи викладача фізичної культури, не навчився встановлювати педагогічний контакт зі студентами, не своєчасно подав документи практики з значними зауваженнями.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень студентів

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Підсумкова оцінка за шкалою ECTS	Підсумкова оцінка за національною шкалою	
		екзаменаційна	залікова
90-100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)		
67-74	D (задовільно)	задовільно	
60-66	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно	не

34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)		зараховано
------------	---	--	------------

ПОРЯДОК ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Попередній та основний захист результатів практики проводяться в 3 етапи:

- попередній захист результатів практики на комісії на базі практики;
- основний захист результатів практики на комісії в університеті та підсумкова звітна конференція з практики на факультеті.

1. Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики. Формою звітності за практику є письмовий звіт. Письмовий звіт разом із іншими документами (щоденник та ін.) подається на рецензування керівникам практики від кафедр факультету фізичної культури, кафедри педагогіки та управління навчальним закладом, кафедри психології освіти.

Після доопрацювання та остаточного погодження з керівниками практики звіт у друкованому вигляді подається на захист.

Щоденник практики – основний документ, що відображає поточну діяльність студента, етапи виконання завдань. Щоденник є частиною звіту студента. Звітні матеріали практики студентів (щоденник, звіт) зберігаються на випусковій кафедрі впродовж трьох років.

2. Звіт із практики захищається здобувачем у комісії, призначеній завідувачем кафедри, факультетським керівником практики.

До складу комісії входять три особи: керівники практики від кафедр, а також викладачі дисциплін фахової підготовки (за можливості керівники від баз практик). Комісія оцінює результати практики здобувачів за дворівневою шкалою оцінювання у терміни, встановлені відповідним Наказом про проведення практики здобувачів в К-ПНУ впродовж перших десяти календарних днів після завершення практики. Місце, час і форма приймання заліку з практики визначається деканатом факультету і доводиться до відома здобувачів та керівників практики. У здобувачів заочної форми навчання комісія може приймати залік з практики в період сесії, яка проходить після практики. Конкретна дата складання заліків з практики визначається в наказі ректора про направлення на практику.

3. Результати заліку із практики враховують:

- оцінку результатів виробничої роботи, поданої у відгуку від керівника практики від бази практики;
- оцінку за оформлення звіту, щоденника;
- презентації здобувачами вищої освіти результатів проходження практики під час захисту звіту;

- відповіді на запитання членів комісії із захисту практики;
- відгуки та спостереження керівників практики від випускової кафедри, кафедри педагогіки та управління навчальним закладом, кафедри психології освіти, зафіксовані у щоденнику;
- додаткові умови оцінювання результатів практики від керівника від закладу вищої освіти : діяльність практиканта на уроці; рівень розвитку професійної компетентності; професійно-педагогічні якості особистості; ступінь і якість виконання завдань практики; якість оформлення звітної документації.

4. Оцінка за практику вноситься у відомість обліку успішності здобувача, в залікову книжку / індивідуальний навчальний план здобувача за підписом голови комісії та враховується стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії разом із його оцінками за результатами підсумкового семестрового контролю.

5. Здобувачеві вищої освіти, який не виконав програму практики з поважних причин (підтверджених документально), може бути надане право на проходження практики повторно за умов, визначених К-ПНУ та погоджених із базою практики.

Рекомендовані навчально-методичні джерела для студентів-практикантів з фаху:

Основна

- 1.Єдинак Г., Галаманжук Л., Мисів В., Зубаль М., Ключ О. Соматотипи та фізичний стан дітей і молоді : монографія. Кам'янець-Подільський : ТОВ “Друкарня Рута”, 2021. 408 с.
- 2.Круцевич Т. Ю. Теорія і методика фізичного виховання. Методика фізичного виховання різних груп населення : підручник Київ : Олімпійська література, 2017. Т. 2. 384 с.
- 3.Солопчук М.С., Бесарабчук Г.В., Солопчук Д.М., Закін А.В. Методики фізичного виховання різних груп населення: навчально-методичний посібник Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2012. 480 с.
- 4..Солопчук М.С., Бесарабчук Г.В. Виробнича (педагогічна) практика студентів факультету фізичної культури на базі загальноосвітніх навчальних закладів (в умовах кредитно-модульної системи навчання) К.-П.: Аксіома, 2010. 120 с.
5. Марина Чистякова, Олена Дутко, Сергій Потапчук, Наталія Панчук, Світлана Костюк. Навчальна практика: методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти факультету фізичної культури ступеня вищої освіти «бакалавр», які навчаються за спеціальністю 014 Середня освіта (Фізична культура).Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. 65 с.
6. Чистякова М, Юрчишин Ю, Ніколайчук О, Потапчук С, Ладиняк А, Приходько В. Технології організації рухової діяльності: навчально-методичний

посібник.[Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. За покликанням: URL

<http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/5719/Tekhnolohii-orhanizatsii-rukhoivoi-diialnosti.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

7.Чистякова М., Потапчук С., Скавронський О. Практикум з методики фізичного виховання: навчально-методичний посібник [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець- Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2022. 125 с. За покликанням:URL: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/6526>

Допоміжна

1.Воробйов М.І. Практика в системі фізкультурної освіти: навч. Посібник. Київ: Олімпійська література, 2006. 192с.

2.Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти. За покликанням: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-%D0%BF>.

3.Дуткевич Т.В., Конькова Т.І., Римар Л.М., Федорчук Е.І.Навчально-педагогічна практика студентів: програма і методичні рекомендації.К.-П.: ПП Зволейко Д.Г., 2008.

4.Інститут модернізації змістуосвіти. «Освітня галузь “Фізична культура”: поради, документи, досвід роботи» URL: <https://imzo.gov.ua/osvitnia-haluz-fizychna-kul-tura-porady-dokumenty-dosvid-roboty/>

5. Лист Міністерства Освіти і науки України Про організацію освітнього процесу дітей з особливими освітніми потребами у 20 22/2023 навчальному році.URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1025729-22#Text>

6. Правила безпеки життєдіяльності під час проведення занять з фізичної культури і спорту в загальноосвітніх навчальних закладах URL; <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0651-10#Text>

7. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Фізична культура. 10- 11 клас, затверджена наказом МОН України від 03.08.2022 № 698) URL: <https://bit.ly/3Bh3DKM>;

8. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти«Фізична культура 10- 11 клас Профільний рівень», затверджена наказом МОН України від 03.08.2022 № 698) URL : <https://bit.ly/3Qq56Tf>

9.Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 No 406. За покликанням: URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-osvitnoyi-programi-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti-iii-stupenya>

10. Семінар-практикум: Вдосконалення дистанційних уроків фізичної культури. URL: <https://bit.ly/3wZGytJ>

11.Шкарпета В. Методичні рекомендації Про викладання фізичної культури у 2022/2023 н.р.Майбуття. ВЕРЕСЕНЬ, 2022, №19 (690) за покликанням: [file:///C:/Users/User/Desktop/%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0/Maybuttya_19-62-64%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/User/Desktop/%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0/Maybuttya_19-62-64%20(1).pdf)

Рекомендована література з педагогіки:

1. Гурський В.А., Присакар В.В. Педагогіка : загальні основи педагогіки, теорія освіти і навчання : Навчальний посібник. Книга 1. Кам'янець-Подільський : Медобори, 2012. 202 с.
2. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. [2-е видання, доповнене]. Київ : «Академвидав», 2012. 352 с.
3. Зязюн І.А. Краса педагогічної дії : навч. посіб. Київ : УФІМБ, 1997. 320 с.
4. Ковальчук Л.О. Основи педагогічної майстерності : навч. посібник. Львів : Центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 608 с.
5. Мобільні технології в школі: посіб. для вчителів / І. А. Патрушева, О. М. Гера, Н. В. Діденко, Л. А. Павлюк, О. Л. Сафроненко. Київ.: Видавничий дім «Освіта», 2019. 175 с.
6. Нова українська школа: формуємо продуктивну комунікацію в контексті демократизації освіти. Ужгород. ЗППО, 2022. 123 с.
7. Організація діяльності закладів освіти в умовах воєнного стану. Порадник III. З досвіду роботи освітян міста Києва : навч.-метод. **посіб.** / Упоряд.: Фіданян О.Г., Войцехівський М.Ф., Івашньова С.В. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2022. 600 с.
8. Основи педагогічної майстерності: навчально-методичний посібник / за заг. ред. Е.І. Федорчук. Кам'янець-Подільський : видавець Зволейко Д.Г. 2008.272 с.
9. Основи педагогічного оцінювання : навч.-метод. посіб. Ніжин : Лисенко М.М., 2012. 102 с.
10. Педагог у викликах воєнного часу. Збірник статей / Уклад. Л. П. Ходанич. Ужгород: ЗППО, 2022. 131 с.

Рекомендована література з психології

1. Христук О. Л. Психологія девіантної поведінки: навчально-методичний посібник Львів: ЛьвДУВС, 2014. 192 с.
2. Кошова І. В., Кресан О. Д. Психологія девіантної поведінки: навчально-методичний посібник. Ніжин: Видавництво НДУ ім. М. Гоголя, 2021. 226 с.
3. Вольнова Л. М. Профілактика девіантної поведінки підлітків: навч.-метод. посібник до спецкурсу «Психологія девіацій» для студентів спеціальності «Соціальна робота» у двох частинах. Ч. 1. Теоретична частина. 2-ге вид., перероб і доповн. Київ, 2016. 188 с.
4. Вольнова Л. М. Профілактика девіантної поведінки підлітків: навч.-метод. посібник до спецкурсу «Психологія девіацій» для студентів спеціальності «Соціальна педагогіка» у двох частинах. Ч. II. Практична частина. 2-ге вид., перероб і доповн. Київ, 2016. 193 с.

5. Лобанова А.С., Калашнікова Л.В. Робота з підлітками-девіантами: соціологічний та психологічний аспекти: підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: Вид-во «Каравела», 2017. 470 с.

ДОДАТОК

Загальна інформація щодо дистанційного проходження практики

Як зазначено у Положенні про дистанційне навчання, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України № 466 від 25 квітня 2013 року (зі змінами) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#Text>, під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

Метою дистанційного навчання є надання освітніх послуг шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій за певними ступенями вищої освіти відповідно до державних стандартів освіти; за програмами підготовки громадян до вступу у навчальні заклади, підготовки іноземців та підвищення кваліфікації працівників.

Завданням дистанційного навчання є забезпечення громадянам можливості реалізації конституційного права на здобуття освіти та професійної кваліфікації, підвищення кваліфікації незалежно від статі, раси, національності, соціального і майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, належності до партій, ставлення до релігії, віросповідання, стану здоров'я, місця проживання відповідно до їх здібностей. Що стосується проходження здобувачами вищої освіти навчальних та виробничих практик, то у пункті 3.8 зазначається, що практична підготовка студентів (учнів, слухачів), які навчаються за дистанційною формою навчання, проводиться за окремо затвердженою навчальним закладом програмою.

У пункті 4.5 вказано, що професійно-практична підготовка здійснюється за дистанційною формою та/або очно у вигляді виробничого навчання, виробничої, переддипломної (передвипускної) практики і проводиться у навчально-виробничих майстернях, на полігонах, тренажерах, автодромах, трактородромах, у навчально-виробничих підрозділах, навчальних господарствах, а також на робочих місцях на виробництві та у сфері послуг або із використанням технологій дистанційного навчання за наявності відповідних веб-ресурсів і можливостей доступу до них. Відповідно до Додатку 5 «Організація та проведення практики здобувачів вищої освіти К-ПНУ в умовах карантину» до «Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти К-ПНУ», «Положення про дистанційне навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка», наказу ректора №95-ОД від

30.08.2022 «Про організацію освітнього процесу в I, III, V, VII семестрах 2024-2025 навчального року в умовах дії правового режиму воєнного стану в Україні» проходження практики для осіб, які цього потребують буде проходити у змішаному режимі, зокрема йдеться про тих здобувачів, які перебувають за кордоном або є учасниками бойових дій. Керівники практики, а саме: науково-педагогічні працівники, повинні забезпечити для здобувачів вищої освіти перелік завдань, які б сприяли формуванню фахових компетентностей та реалізації завдань, передбачених робочою програмою практики

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ ЗА ДОПОМОГОЮ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

1. На університетській платформі MOODLE відповідальна особа створює курс із зазначеною назвою практики, ступеня вищої освіти, спеціальності, курсу та форми навчання.
2. Додає до курсу учасників, тобто здобувачів вищої освіти конкретної академічної групи та керівників практики відповідно до педагогічного навантаження.
3. Розміщує у курсі:
 - робочу програму і додаток;
 - наказ про проходження практики;
 - завдання, куди здобувачі повинні завантажити виконану роботу.
4. Із використанням додатків Google Meet, Zoom здійснювати проведення настановної конференції, консультацій та звітної підсумкової конференції.
5. Крім вищезазначеного провідним фахівцем навчального відділу наказ про проходження тієї чи іншої практики та розпорядження щодо її захисту також надсилається здобувачам вищої освіти та керівникам практики за допомогою мобільних додатків Viber, Skype, електронні пошти тощо
6. Наставна конференція з практики повинна відбутись в офлайн та онлайн режимах за допомогою додатку Google Meet, Zoom (у першому випадку для здобувачів вищої освіти, які навчаються офлайн, у другому онлайн) разом з усією академічною групою, під час якої керівник практики розповідає здобувачам вищої освіти порядок та специфіку проходження практики у змішаному режимі.
7. Упродовж проходження практики здобувачі вищої освіти матимуть змогу консультуватись із керівниками практики та з провідним фахівцем навчального відділу для з'ясування питань чи вирішення певних проблем.
8. Звітну документацію здобувачі вищої освіти повинні здати в електронному форматі у встановленні терміни згідно розпорядження, яке буде їм надіслане після завершення практики.
9. Звітну документацію про проходження практики в електронному форматі (фото, документи Word, презентації, відео та ін.) потрібно надіслати керівникам за допомогою мобільних додатків Viber електронної пошти тощо.

10. Керівники практики повинні перевірити звітну документацію практики у встановленні розпорядженням терміни.

11. Після перевірки матеріалів практики науково-педагогічними працівниками, які здійснювали її керівництво, та їх оцінювання комісією із захисту практики голова комісії виставляє до відомості обліку успішності оцінку за практику.

12. Захист практики повинен відбутися в офлайн та онлайн режимах (у першому випадку для здобувачів вищої освіти, які навчаються офлайн, у другому онлайн) за допомогою додатків з присутністю усіх здобувачів вищої освіти, керівників практики, факультетського керівника практики та провідного фахівця навчального відділу.

13. Під час захисту здобувачі вищої освіти демонструють результати виконаних завдань, діляться враженнями та досвідом, вказують на недоліки, які виникали під час дистанційного проходження практики, активно ведуть обговорення з керівниками практики, задають питання один одному, показують презентаційні слайди, відео фрагменти тощо. Обговорення результатів ведеться секретарем комісії у протоколі.

14. Голова комісії із захисту практики не пізніше наступного дня після проведення захисту друкований примірник відомості обліку успішності заповнює та подає до деканату.